

Frågor och svar om fluoridanalys

Varför ska vi göra en fluoridanalys på vårt vatten?

För att undersöka vilken fluoridhalt vattnet har. Om det innehåller mycket fluorid ska barn till och med 6 års ålder dricka annat vatten för att undvika risken att de permanenta tänderna som bildas i käkarna missfärgas.

Varför måste vi göra det just nu när barnet är nyfött och inte har fått några tänder?

Redan när barnet föds börjar de första permanenta tänderna bildas inne i käkbenet. Det är under denna mineraliseringstid som skador kan uppkomma om det lilla barnet dricker vatten med för hög fluoridhalt. Vi vill skydda ditt barn från eventuella skador.

Vad ska vi göra om det är för högt värde?

Se brevet Fluorid - lagom är bäst.

Vad händer om det är för lågt värde?

Då är det ur tandhälsosynpunkt inga bekymmer.

Vad är det ideala värdet?

För tandhälsan är det ideala värdet 0,8-1,2 mg F/l. Den halten av fluorid i dricksvattnet innebär en lokal påverkan på tandytorna i munnen som därigenom blir starka och motståndskraftiga mot hål i tänderna.

Hur påverkar höga fluoridhalter resten av kroppen?

Enligt Socialstyrelsens försiktighetsmått (SOSFS 2003:17) för dricksvatten bedöms vattnet som otjänligt vid en fluoridhalt på 6,0 mg F/l pga risk för fluoridinlagring i benvävnad (osteofluoros).

Kan man koka bort fluorid?

Nej.

Kan jag amma mitt barn om jag dricker vatten med hög fluoridhalt?

Ja.

När får jag svar på fluoridprovet?

Svaret brukar komma efter ca en månad.

Ska vi göra fluoridprov även på vårt sommarvatten?

Ja, om ni har privat vattentäkt där.

Måste vi analysera vattnet om vi har gjort ett prov tidigare?

Ja, det kan vara av värde att ta ett nytt prov för att säkerställa att värdet inte har ändrats.

Jag har redan gjort ett vattenprov via kommunen eller privat. Räcker inte det?

Folktandvården och BVC vill gärna ta ett nytt prov på ert vatten. Provet som vi erbjuder är kostnadsfritt och frivilligt. Fluoridhalten i en vattentäkt kan variera. Folktandvården i regionen gör en kartläggning av fluoridhalt i privata vattentäkter och därför är ett aktuellt värde från er vattentäkt viktig.

Kan inte fluoridprovet utökas så man får veta mer om till exempel hårdhet, nitriter, järn med mera?

Nej, vi kan bara analysera fluoridhalten och det är fluoridhalten i vattnet som har betydelse för tänderna.

Vad är fluorid?

Fluorid förekommer naturligt i berggrunden i olika halt, främst i metallerna flusspat (kalciumfluorid), kryolit och apatit. Fluorid är det ämne som har bidragit mest till den goda tandhälsoutvecklingen under de senaste 40 åren i Sverige och i andra industrialiserade länder. Man bör skilja på en generell tillförsel av fluorid i form av fluorid i vatten (eller i vissa länder där det förekommer som tillsatts i mjölk och salt) och på en lokal tillförsel som endast kommer till nytta för tandytan i munnen men som inte sväljs ner utan spottas ut. Den fluoridpåverkan som har störst effekt för att förebygga hål i tänderna är denna typen av lokala påverkan på tandytan i munnen. Alltså via fluorid i tandkräm och munskölj som används regelbundet samt fluorid i lacker, geler med mera.

Forskning visar även att genom att bo i ett område med så kallad idealisk fluoridhalt i vattnet (0,8-1,2 mg F/l) och att dricka det vattnet har barn och ungdomar hälften så många hål i tänderna jämfört med om de skulle bott i ett fluoridfattigt område. Förutom i dricksvattnet finns fluorid även i viss mat och dryck, till exempel grönsaker, fisk och te samt som nämndes ovan i fluoridtandkräm och fluoridskölj.